

**МЕНЕДЖМЕНТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ**

УДК: 330.341

Олександр Дорожко

*здобувач вищої освіти на бакалаврському рівні факультету управління та економіки
Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова
sasha444dorozhko@gmail.com*

*Науковий керівник: Арзянцева Дар'я Андріївна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту,
фінансів, банківської справи та страхування
ardasha2001@gmail.com*

**УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ
ПІДПРИЄМСТВА**

**IMPROVEMENT OF RESOURCE POTENTIAL MANAGEMENT TOOLS OF THE
ENTERPRISE**

Анотація. Встановлено, що процес нарощування ресурсного потенціалу підприємства є одним із напрямів загальної стратегії. Обґрунтовано необхідність гармонійної взаємообумовленості та взаємозв'язку ресурсного потенціалу підприємства та його конкурентних переваг. Запропоновано матрицю оцінки унікальності ресурсів підприємства для формування його конкурентних переваг.

Abstract. It is established that the process of increasing the resource potential of the enterprise is one of the areas of the overall strategy. The necessity of harmonious interdependence and interrelation of resource potential of the enterprise and its competitive advantages is substantiated. A matrix for assessing the uniqueness of the enterprise's resources for the formation of its competitive advantages is proposed.

Ефективність управління ресурсним потенціалом безпосередньо пов'язана з конкурентоспроможністю підприємства, яку можна визначити як комплексну характеристику, що відображатиме порівняльну ефективність використання ресурсного потенціалу, що переважно створюється раціональним залученням і використанням, як самих ресурсів, так і ефектів їх взаємодії в певний часовий проміжок.

Розробка заходів щодо підвищення ефективності управління ресурсним потенціалом повинна будуватись на використанні сучасних методик і принципів [1]:

- формування спрямованості управлінських імпульсів на зміну стану ресурсного потенціалу в бік підвищення ефективності його використання;
- формування систем управління, розрахованих на облік факторів зовнішнього впливу;
- формування методів управління потенціалом попиту, ринкового ресурсу;
- впровадження в управлінську практику інноваційних методів впливу на ресурсний потенціал.

Процес нарощування ресурсного потенціалу підприємства є одним із напрямів загальної стратегії і повинен передбачати управління ресурсами так, щоб результат їх взаємодії був фактором успіху в досягненні стратегічних, тактичних і операційних цілей діяльності підприємства. Відповідно до ресурсного підходу в основі стійких конкурентних переваг лежить унікальне поєднання здібностей та ресурсів, які формують ключову компетенцію підприємства, створюють споживчу цінність товарів та послуг і визначають його унікальність у конкурентному середовищі. Ідентифікація та використання підприємством таких унікальних активів, ресурсів та можливостей дозволяє йому створювати стійкі конкурентні переваги.

Визначення потреби в стратегічних ресурсах при формуванні ресурсного потенціалу обов'язково повинно також враховувати зміст і характер цілей, що ставить перед собою підприємство, а також ті властивості ресурсів, які сприяють формуванню конкурентних переваг. Мова йде про особливості так званих VRIN-ресурсів або стратегічно важливих для підприємства ресурсів [2].

Цінним для стратегічного ресурсного потенціалу якістю ресурсу є його неповторність конкурентами. Таким чином, необхідно визначити умови, що забезпечують складовим ресурсного потенціалу такі якості як унікальність, специфічний спосіб їх накопичення, невизначеність для конкурентів причинно-наслідкових зв'язків (конкуренти часто не можуть розібратися, що саме є цінним ресурсом і як, за допомогою яких зв'язків і залежностей, деяка послідовність подій породжує і підтримує існування цього цінного ресурсу), економічне перешкоджання копіювання (наприклад, наявність патентів, програм). Загальна характеристика унікальності складових ресурсного потенціалу може бути представлена у вигляді наступної матриці (табл.1).

Оскільки у світі практично всі матеріальні ресурси є еквіфінальними (їх можна імітувати, купувати), то матеріальні ресурси для промислового підприємства можуть не мати унікальності, неповторності та не є незамінними для збереження/нарощування конкурентної переваги. Таким чином, складання такої матриці для аналізу ресурсного потенціалу дозволяє ідентифікувати складові, які спроможні забезпечити закладу безумовні конкурентні переваги. Отже, при формуванні стратегії розвитку ресурсного потенціалу підприємства необхідно враховувати в якості цільових орієнтирів відповідні конкурентні переваги. Очевидно, що йдеться про необхідність гармонійної взаємообумовленості та взаємозв'язку ресурсного потенціалу підприємства та його конкурентних переваг.

Таблиця 1.

Матриця оцінки унікальності ресурсів підприємства для формування його конкурентних переваг

Складові ресурсного потенціалу	Легкість копіювання (не унікальні)	Може бути скопійовано (низький рівень унікальності)	Труднощі копіювання (середній рівень унікальності)	Неможливість копіювання (Високий рівень унікальності)
1.Трудовий потенціал:				
- управлінський;				
- робітничий				
- обслуговуючий				
2. Матеріально-технічне оснащення:				
- технологічне обладнання 1				
- технологічне обладнання 2				
-				
- матеріал 1				
- матеріал 2				
-				
3. Фінансовий потенціал				
4. Інноваційний потенціал				

Примітка. Пропозиції автора.

Література

1. Денисюк О.Г. Використання ресурсного потенціалу підприємства та його фінансової складової. *Ефективна економіка*. 2018. № 2. С. 55–67
2. Barney J. Firm Resources and Sustained Competitive Advantage. *Journal of Management*. 1991.Vol. 17. №1. P. 99-120.